

Kvalitetsstandard 2026-2027

Rusmiddelbehandling

En kvalitetsstandard er en politisk besluttet ramme, et lovpligtigt dokument, udarbejdet af kommunen, der beskriver, hvilken hjælp og service borgerne kan tilbydes og forvente at modtage ved behandling.

Denne kvalitetsstandard beskriver Aabenraa Kommunes serviceniveau for rusmiddelbehandling.

Kvalitetsstandard rusmidler er gældende for 2 år ad gangen.

1. Formål

Formålet med kvalitetsstandarden er at skabe gennemsigtighed for dig og dine pårørende, som ønsker hjælp til at stoppe eller begrænse et alkohol- og/eller stofmisbrug og dermed ved, hvilke tilbud og muligheder, der er i alkohol- og stofmisbrugs-behandlingen i Aabenraa Kommune. Da indsatsen i Rusmiddelcenter Aabenraa på ovenstående to behandlingsområder er nært forbundet, omfatter denne kvalitetsstandard både alkohol- og stofmisbrugsbehandling

2. Kvalitetsstandardens indhold

Folketinget bestemmer på hvilke områder, der er lovkrav for kommunerne i forhold til at udarbejde en kvalitetsstandard. Byrådet skal godkende det konkrete indhold i forhold til politiske retningslinjer og hvilken service, en borger kan forvente, samt sikre, at Aabenraa Kommune lever op til lovmæssige forpligtelser om at tilbyde passende behandling og hjælp ved misbrug af alkohol/stoffer. Rusmiddelcenter Aabenraa følger lovkrav og retningslinjer på området.

Det er et lovkrav, at en kvalitetsstandard skal indeholde kvalitetsmål. Det er fastsat i Bekendtgørelse om kvalitetsstandards efter Servicelovens § 83, 83a og 86.

Denne kvalitetsstandard indeholder følgende i forhold til alkohol- og stofmisbrugsbehandling i Aabenraa Kommunes rusmiddelcenter:

- konkrete informationer om kontakt og henvendelse
- hvem, der kan henvende sig og hvilke målgrupper, der er
- behandlingstilbud
- forløb og metoder
- kvalitetsmål for behandlingen

Kvalitetsmålene er medvirkende til at styre og forbedre indsatserne i rusmiddelbehandlingen. De skal sikre retning og systematik, så kvaliteten i rusmiddelcenterets indsatser forbedres og de skal hjælpe behandlerne til at identificere områder, der kan udvikles og forbedres samt sikre, at alle arbejder i samme retning.

3. Henvendelse

Rusmiddelcenter Aabenraa tilbyder råd og vejledning til borgere, pårørende og samarbejdspartnere. Henvendelse fra borgere eller pårørende kan frit ske personligt eller telefonisk i åbningstiden eller via mail/brev.

Rusmiddelcenterets adresse: Reberbanen 3, 6200 Aabenraa. Telefon: 73 76 82 16
Mail: rusmiddelcenter@aabenraa.dk

Åbningstider: Der kan bestilles tid til Åben Rådgivning – efter aftale på telefon 73 76 82 16 eller mail.

Åbningstiderne i Rusmiddelcenteret er:

Mandag Kl. 08.30-16.00
Tirsdag Kl. 08.30-15.30
Onsdag Kl. 08.30-15.30
Torsdag Kl. 08.30-17.00
Fredag Kl. 08.30-13.00

Telefonisk kontakt er muligt i tidsrummet:

Mandag Kl. 8.30 – 10.00 og 14.00 – 15.00
Tirsdag Kl. 8.30 – 10.00
Onsdag Kl. 8.30 – 10.00
Torsdag Kl. 8.30 – 10.00 og 14.00 – 15.00
Fredag Kl. 8.30 – 10.00

4. Målgrupper

Kvalitetsstandarden henvender sig til:

➤ **dig**, der er *over* 18 år:

Det er Rusmiddelcenteret, der har myndighed til at visitere til behandling. Når du henvender dig til Rusmiddelcenteret, indgår du i en dialog med medarbejderne. På baggrund af denne dialog foretager Rusmiddelcenteret en faglig vurdering og træffer beslutning om den rette behandling for dig.

➤ **dig**, der er *under* 18 år:

Det er i Rusmiddelcenteret, at du kan henvende dig eller i Børn og Familie. De to steder samarbejder og vurderer sammen med dig, hvilke behov du har, og træffer beslutning om den rette behandling for dig.

Rusmiddelcenteret er godkendt til stofmisbrugsbehandling til unge ned til 15 år.

Rusmiddelcenter Aabenraa afventer godkendelse fra Socialtilsyn Syd på alkoholbehandling til unge fra 12 år.

➤ **dig**, der ønsker forandring i f.t. et rusmiddelproblem

- og som har brug for hjælp og støtte til dit merforbrug af alkohol og/eller stoffer
- og som ønsker og er motiveret til at forholde dig til dit forbrug og arbejde dermed

➤ **dig**, der har et misbrug og samtidig en psykisk/psykiatrisk lidelse - det vil sige er såkaldt dobbeltdiagnosticeret

- du kan få behandling i rusmiddelcenteret dog med det kriterie, at nogle dobbeltdiagnosticerede fremover, bliver visiteret til behandling i regionens psykiatri - se nedenstående begrundelse:

Fra 1. september 2024 er der opgaveoverdragelse af behandlingen af dobbeltdiagnosticerede fra kommunerne til regionerne. Det sker også for Aabenraa Kommunes vedkommende til Region Syddanmarks psykiatri.

I Region Syddanmark sker behandlingen af regionens dobbeltdiagnosetilbud ambulant i Lokalpsykiatrien.

Visitationen til behandling i regionen foregår ud fra Sundhedsstyrelsens faglige visitations retningslinje. Rusmiddelcenteret og den regionale psykiatri samarbejder om opgaveflytningen.

Overgangen til regionen sker trinvis og er fuldt indfaset i 2027.

- **pårørende** som oplever et problematisk forbrug eller misbrug af alkohol eller stoffer hos en i familien eller vennekredsen
- **samarbejdspartnere til Rusmiddelcenteret** som ønsker viden om og indsigt i kommunens tilbud til misbrugere og som deltager i et tværfagligt/tværasektorielt samarbejde vedrørende borgeren

5. Behandling

a) *Alkoholbehandling - efter Sundhedslovens §141.*

Alkoholbehandling er et gratis tilbud og alle kan henvende sig anonymt og uden henvisning.

Behandlingen udføres som udgangspunkt ambulant og jævnfør principperne om mindst indgribende indsats.

Har du behov for en mere intensiv indsats, kan du søge Rusmiddelcenteret om at komme på et gratis døgnophold/-behandling af dine alkoholproblemer.

Når du søger alkoholmisbrugsbehandling, er du omfattet af frit valg og kan derved frit vælge behandlingstilbud.

Behandlingen skal finde sted på et alkoholbehandlingssted, der er godkendt i henhold til lov om socialtilsyn.

Der er behandlingsgaranti og du har ret til, at alkoholbehandling iværksættes senest 14 dage efter henvendelse til rusmiddelcenteret.

Rusmiddelcenterets tilknyttede læge kan vurdere, om du har brug for støttende medicin under behandlingen til f.eks. at afhjælpe dine abstinenser eller mindske din trang og kan i givet fald ordinere dette.

- b) *Stofbehandling– efter Servicelovens §101 og 101a for social behandling og Sundhedslovens §142 for lægelig behandling.*

Stofmisbrugsbehandling er et offentligt og gratis tilbud og kræver ikke henvisning.

Rådgivning og stofbehandling sker ambulant i Rusmiddelcenter Aabenraa og som udgangspunkt udføres behandlingen jævnfør principperne om mindst indgribende indsats. Ved behov for mere intensiv indsats kan du søge rusmiddelcenteret om døgnophold/-behandling af dine stofmisbrugsproblemer. Her kan der forekomme egenbetaling for kost og logi ud fra en individuel beregning af dit rådighedsbeløb.

Der er behandlingsgaranti på stofområdet og du har ret til at stofmisbrugsbehandling iværksættes senest 14 dage efter henvendelse til Rusmiddelcenteret/Børn og familie.

Du, der søger stofmisbrugsbehandling kan frit vælge et tilsvarende godkendt behandlingstilbud andetsteds, når du er vurderet til at være omfattet af målgruppen for stofmisbrugsbehandling jfr. Servicelovens § 101.

Rusmiddelcenterets tilknyttede læge kan vurdere, om du har brug for støttende medicin under behandlingen til f.eks. at afhjælpe dine abstinenser eller mindske din trang og kan i givet fald ordinere dette.

6. Kerneopgaven

At hjælpe dig med at håndtere og komme ud af dit misbrug, ved at tilbyde rådgivning, vejledning, behandling og støtte.

Vi lykkes, når borgerne oplever en sammenhængende indsats i Rusmiddelcenteret
hvor de føler sig set, hørt og anerkendt
og opnår en øget livskvalitet til gavn for den enkelte og samfundet.

Rusmiddelcenter Aabenraa, 2025

7. Forløb

En illustration af et behandlingsforløb i Rusmiddelcenter Aabenraa, men det er altid individuelt tilrettelagt og planlægges i samarbejde med dig:

Forløbet og behandlingen skal

- udvise rummelighed og være mulig for alle i målgruppen, der søger hjælp
- etablere tryghed og tillid i relationen mellem den, der søger hjælp og behandlerne
- arbejde målrettet på en god og stabil relation mellem pårørende og den, der har et misbrug
- sikre at den, der søger hjælp, oplever sig set og hørt i forløbet og behandlingen
- tage højde for både fysiske, psykiske og sociale gener og problemer hos den, der søger hjælp
- sikre koordinering mellem alle involverede i forløbet og behandlingen

Behandlingen kan omfatte både:

- individuelle samtaler
- gruppeterapeutiske samtaler
- familiebehandling – som f.eks. familiesamtaler, par og pårørendesamtaler (inkl. børnesamtaler)
- medicinsk behandling- afrusning, abstinensbehandling og substitutionsbehandling

8. Metoder

I behandlingen anvendes samtaleteknikker (den motiverende samtale og kognitiv adfærdsterapi) og arbejdes også med forskellige behandlingsgrupper, som f.eks. forandrings- og tilbagefaldsgrupper.

- **Den motiverende samtale** er en borgercentreret og evidensbaseret samtalemetode, der hjælper borger med at finde sin indre motivation til at ændre noget i sit liv
- **Kognitiv adfærdsterapi** er en terapeutisk tilgang, der fokuserer på at ændre uhensigtsmæssige tanker, følelser eller adfærd, dvs. negative tanke- og handlemønstre, og i stedet udvikle nye og mere konstruktive måder at tænke og handle på

- **MOVE** er en helhedsorienteret og dialogbaseret behandlingsform, som kombinerer flere elementer for at støtte borgeren i at reducere eller stoppe merforbrug/misbrug af rusmidler
- **NADA** er en form for øreakupunktur, der fremmer indre ro, afbalancerer nervesystemet og afhjælper symptomer som angst, stress og søvnproblemer. Metoden kan også hjælpe på koncentrationsbesvær samt udadreagerende adfærd og aggression
- Der er tilbud om Sygeplejefaglig udredning og lægesamtaler.

9. Kvalitetsmål

I Rusmiddelcenteret arbejder vi med kvalitetsmål, fordi høj kvalitet i behandlingen er vigtig for både dig og for vores arbejde. Kvalitetsmålene, som også er fastsat i lovgivningen, hjælper os med at skabe en tydelig retning og understøtte en løbende udvikling og forbedring af indsatsen. Målet er at skabe så gode forløb som muligt for dig som borger – og samtidigt styrke kvaliteten i vores organisation.

Kvalitetsmålene i rusmiddelcenteret er følgende:

- At borgeren opnår sine rusmiddelspecifikke mål - at ophøre, reducere eller stabilisere sit forbrug
- At borgerens livssituation, herunder den psykiske og fysiske sundhed samt relationer til familien forbedres og nye sociale miljøer og aktiviteter, der kan erstatte borgerens gamle misbrugsmiljø opstår
- At størstedelen af borgerne i rusmiddelbehandling gennemfører behandlingen

Borgeren
– det er dig!

Behandlingens
effekt

- At borgeren oplever behandlingen som et samarbejde med Rusmiddelcenteret
- At borgeren er med til at sætte egne mål for behandlingen
- At borgeren oplever sig som medansvarlig for behandlingen
- At borgeren oplever et højt informationsniveau

Rusmiddelcenteret
og
medarbejderne

- At rusmiddelcenterets medarbejdere i samarbejde med borgeren finder frem til det behandlingstilbud, som passer til den enkelte og tilknytter en kontaktperson til borgerens forløb
 - At rusmiddelcenterets medarbejdere overholder tavshedspligten og udøver diskretion i samarbejdet med borgeren og borgeren oplever dette i forløbet
 - At rusmiddelcenterets medarbejdere anvender faglighed og erfaring i forhold til at behandle borgere med misbrug og kontinuerligt videreudvikler sig dertil
 - At rusmiddelcenterets medarbejdere deltager aktivt i faglig supervision med henblik på ny viden og indsigt
 - At rusmiddelcenterets medarbejdere er i løbende dialog og i forpligtende samarbejde med eksterne samarbejdspartnere og andre kommunale forvaltninger, forudsat at borger ønsker det og nødvendigheden deraf er til stede
-
- At behandlerne opkvalificeres løbende - herunder anvender kurser og supervision for at sikre høj faglig standard
 - At der sker dataindsamling til nationale databaser for at følge effekten af indsatserne – data fremtræder anonymt i udgivelser, som f.eks. i statistikker, men indberettes med CPR-nr. til databasen
 - At der løbende er tilfredshedsundersøgelser blandt borgerne for at måle kvaliteten og inddrage deres oplevelser

Kvalitetssikring
og
opfølgning